

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY NR 2
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ZAMBRÓW

Warszawa, 6.11.2020 r.

Nazwa opracowania:	Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów
Zleceniodawca:	Wójt Gminy Zambrów
Opracowujący:	Budplan Sp. z o.o. 04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20
Kierujący zespołem autorskim:	mgr Agata Grzelak
Zespół autorski:	mgr inż. Anna Bereś inż. Monika Nasiłowska Michał Uszyński inż. Anna Wojtczuk

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	7
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE	8
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNymi DOKUMENTAMI	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	13
5	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	13
6	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	13
7	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	14
7.1	CHARAKTERYSTYKA PRZYRODNICZA GMINY.....	14
7.2	WYKAZ OBSZARÓW UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN	21
7.3	CHARAKTERYSTYKA ZŁÓŻ UDOKUMENTOWANYCH.....	22
7.4	POZOSTAŁE ZŁOŻA	23
8	STAN ZASOBÓW I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA, ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	23
8.1	STAN POWIETRZA	23
8.2	JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH.....	24
8.3	JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH	25
9	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	25
10	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	26
11	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	26
12	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	27
12.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	28
12.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	29
12.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	29
12.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	29

12.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	30
12.6	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT.....	30
12.7	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	30
12.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE.....	30
12.9	WYTWARZANIE ODPADÓW.....	30
12.10	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	31
12.11	RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII.....	31
13	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
14	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	32
15	ZAŁĄCZNIKI.....	32
16	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU.....	32
17	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	33
18	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	35

1 Wprowadzenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów, sporządzonej zgodnie z Uchwałą Nr 177/XIII/20 Rady Gminy Zambrów z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów.

Zmiana Nr 2 studium obejmuje teren rolny o powierzchni ok. 10,77 ha, położony w północno-zachodniej części gminy, w obrębie ewidencyjnym Czerwony Bór.

Rysunek 1. Położenie obszaru opracowania na tle gminy Zambrów oraz ortofotomapy

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju oraz geoportal.gov.pl)

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;

3. zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany Nr 2 studium, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku w piśmie z dnia 13 lipca 2020 r. (znak pisma: WSTII.411.7.2020.MM) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zambrowie w piśmie z dnia 13 lipca 2020 r. (znak pisma: NZ.4462.10.2020).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany Nr 2 studium. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu zmiany Nr 2 studium. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie zmiany Nr 2 studium warunki zagospodarowania przestrzennego wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie zmiany Nr 2 studium, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia

- projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
 - określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
 - przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
 - przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana na potrzeby zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów w zakresie wprowadzenia do dokumentu studium udokumentowanego złoża piasków „Czerwony Bór II” oraz nadania dz. ew. nr 59/11, 59/12 i 59/13 nowego kierunku przeznaczenia „PG – obszary i tereny górnicze”.

Opracowanie zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pozwoli na dostosowanie polityki przestrzennej gminy, której wyrazem jest dokument studium, do obecnych potrzeb mieszkańców. Omawiana zmiana przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni.

Zasadność dokonania zmiany Nr 2 studium wynika również z potrzeby realizacji wymogu zawartego w art. 95 pkt. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.) – konieczności wprowadzenia do studium udokumentowanych złóż kopalin, w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej.

Obszar i teren górniczy (PG) w miejscowości Czerwony Bór¹ został wyznaczony w oparciu o udokumentowane złoża kruszywa naturalnego oraz w celu umożliwienia lokalnym przedsiębiorcom wydobycia surowca ze złoża kruszywa naturalnego „Czerwony Bór II”. Wyznaczenie w zmianie Nr 2 studium obszaru i terenu górniczego (PG) w miejscowości Czerwony Bór umożliwia uzyskanie w przyszłości pozwolenia na wydobycie (koncesji). Do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża załącza się m.in. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla obszaru objętego zmianą Nr 2 studium została wydana, przez Wójta Gminy Zambrów, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019). W ww. decyzji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla obszaru PG, zgodnie ze zmianą Nr 2 studium, obowiązuje zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego do czasu zakończenia eksploatacji. Ponadto eksploatacja złoża „Czerwony Bór II”, które położone jest w obrębie kompleksu leśnego wymaga ograniczenia negatywnego oddziaływania na kompleks leśny. Po zakończonej eksploatacji zmiana Nr 2 studium zaleca rekultywację tego terenu w kierunku leśnym.

¹ W północno-wschodniej części miejscowości Czerwony Bór znajduje się udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Czerwony Bór II”.

Powiązania z innymi dokumentami

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

W Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju zwraca się uwagę na ochronę zastanych walorów przyrodniczych i umiejętne wykorzystanie funkcji ekosystemów. Planowanie przestrzenne, uwzględniając wzajemne relacje komponentów środowiska, oddziałuje na procesy zarządzania zasobami przyrody ożywionej i krajobrazu, czym przyczynia się do zmniejszenia izolacji siedlisk oraz stabilizacji ekosystemów. Stymulowana jest innowacyjność oraz rozwój trwałych i zrównoważonych form gospodarowania na obszarach o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Działania zmierzają do zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego, kształtowania powiązań widokowych, zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom dolin rzek. Proces odnowy wsi, wsparty przez planowanie na poziomie krajowym, przyczynia się do utrzymania trwałych, wielofunkcyjnych struktur ekologicznych na modernizujących się obszarach.

Na poziomie kraju sieć ekologiczna uwzględni główne korytarze lądowe mające znaczenie ponadkrajowe, łączące się z korytarzami dolin dużych rzek Polski. System uzupełniony korytarzami o znaczeniu ponadregionalnym jest uszczegółowiany na poziomie regionalnym i lokalnym zgodnie z hierarchią planowania przestrzennego i potrzebami zachowania spójności sieci ekologicznej kraju.

Obszary węzłowe są połączone korytarzami ekologicznymi, integrującymi przestrzeń obszarów prawnie chronionych oraz pozostałych obszarów wiejskich i zurbanizowanych w systemie sieci powiązań przyrodniczych. Zmiany obszarów wiejskich związane z rozwojem społeczno-gospodarczym podlegają interwencji systemowej w celu zachowania bogactwa przyrodniczego użytków rolnych i lasów stanowiących bezpośrednie otoczenie korytarzy ekologicznych i obszarów chronionych. W Polsce rozwinął się system zapewniający łączność systemów przyrodniczych i spójność działań ochronnych Unii Europejskiej. Dzięki działaniom zmierzającym do kształtowania ładu przestrzennego zahamowano postępującą utratę tradycyjnych siedlisk i krajobrazów wiejskich, związanych z kulturą lokalną. Zachowane cenne charakterystyczne krajobrazy przyrodnicze, kulturowe i obiekty materialnego dziedzictwa kulturowego są wykorzystywane w rozwoju społeczno-gospodarczym, intensywnie wspierając rozwój gospodarek lokalnych.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego strategicznym celem jest:

„Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego”.

W odniesieniu do analizowanego terenu w zakresie ochrony obszarów złóż kopalin możemy znaleźć zapisy dotyczące opisanych poniżej zagadnień.

I. Zasady ochrony złóż kopalin:

- Złoża wymagające szczególnej ochrony ze względu na ich znaczenie dla zabezpieczenia potrzeb i bezpieczeństwa surowcowego kraju oraz możliwości rozwoju gospodarczego i zrównoważonego rozwoju w skali regionalnej, podlegające szczególnej ochronie, obejmują:
 - złoża kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym objęte własnością górnictwem, wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz złoża kopalin objęte prawem własności nieruchomości gruntowej (art. 10 ust. 3 ww. ustawy) o szczególnych walorach surowcowych, mające znaczenie ogólnokrajowe;
 - złoża kopalin objęte prawem własności nieruchomości gruntowej (art. 10 ust. 3 ww. ustawy) o wyróżniających się walorach surowcowych (jakością kopaliny i wielkością zasobów), które mogą mieć znaczenie regionalne;
- Pozostałe złoża podlegają ochronie na ogólnych zasadach sformułowanych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

II. Kierunki ochrony złóż kopalin:

- Prowadzenie prac dokumentacyjnych surowców mineralnych ważnych dla rozwoju

gospodarczego regionu, w celu ustalenia i wdrażania zasad ich ochrony.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

W Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022 określono cele w gospodarce odpadami na lata 2016-2028 dotyczące m.in. odpadów powstających przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopali tj.:

- zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do wydobywanej masy surowca;
- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku.

Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej

W Programie ochrony powietrza dla strefy podlaskiej określono działania kierunkowe mające na celu redukcję poziomów substancji w powietrzu. Ich stosowanie spowoduje znaczne obniżenie emisji do powietrza pyłów zawieszonych i zanieczyszczeń niesionych w pyłe, w tym benzo(a)pirenu. Obniżenie emisji zanieczyszczeń w sposób bezpośredni przekłada się na obniżenie stężeń tych zanieczyszczeń w powietrzu, a co za tym idzie na lepsze warunki życia mieszkańców województwa podlaskiego.

W zakresie ograniczania emisji niezorganizowanej ze żwirowni, kopalni kruszyw oraz kopalni odkrywkowych wskazano na:

- utwardzanie dróg gruntowych na terenie zakładów;
- w okresie bezdeszczowym, systematyczne zwilżanie dróg gruntowych na terenie zakładów;
- wprowadzenie ograniczenia prędkości na terenie zakładów;
- obudowa przenośników taśmowych;
- zwilżanie materiału przenoszonego na przenośnikach taśmowych przy pomocy wody lub środków chemicznych;
- ograniczenie wysokości spadku materiału w punktach łączenia przenośników oraz na zakończeniu np. poprzez zastosowanie zsyków teleskopowych, spiralnych lub drabinowych;
- zwilżanie przy pomocy wody lub środków chemicznych hałd składowanych materiałów;
- obudowywanie lub stabilizacja hałd składowanych materiałów;
- bieżąca rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- w celu zapobieżenia erozji powierzchniowej z odkrywek materiałów łatwo ulegających erozji np. piasku, stosowanie barier z materiałów o większej średnicy np. żwir;
- ograniczenie przestrzenne wydobywania;
- przykrywanie (plandekowanie) wagonów oraz samochodów transportujących materiał wyprodukowany w zakładzie;
- stosowanie kurtyn lub zieleni wysokiej ograniczających prędkość wiatru, a poprzez to wywiewanie materiału.

Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku:

- zidentyfikowano najważniejsze walory środowiska naturalnego i zagrożenia w tym, wynikające z zanieczyszczenia środowiska, według modelu: siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja, dla poszczególnych obszarów interwencji;
- wskazano cele i kierunki inwestycyjne oraz zadania, zmierzające do poprawy stanu środowiska i zachowania równowagi ekologiczno-społeczno-gospodarczej, zgodnie z wymogami polityki ochrony środowiska i dyrektywami UE;

- oszacowano niezbędne nakłady na inwestycje proekologiczne oraz ustalono priorytety i źródła ich finansowania;

Wśród 18 celi programu ochrony środowiska wskazano na racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin poprzez:

- ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym monitorowanie wydobycia;
- planowanie przestrzenne z uwzględnieniem zrównoważonego gospodarowania zasobami geologicznymi;
- edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarowania zasobami geologicznymi.

Program ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024

W programie ochrony środowiska za strategiczny cel przyjęto:

„Zrównoważony rozwój gminy Zambrów przy zachowaniu i promocji środowiska naturalnego.”

W odniesieniu do analizowanego terenu w zakresie ochrony ekologicznej regionu możemy znaleźć zapisy dotyczące głównych celów krótkoterminowych:

- troska o gatunki chronione;
- zwiększenie liczby terenów leśnych w celu ochrony atmosfery;
- spełnianie wymogów regionalnego systemu informacji o trasach przewozu i miejscach składowania materiałów niebezpiecznych;
- ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków;
- eliminacja nielegalnych eksploatacji i niedopuszczenie do podejmowania wydobycia kopalin bez wymaganej koncesji.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

Ponadto do identyfikacji przewidywanych oddziaływań na środowisko, w związku z realizacją ustaleń zmiany Nr 2 studium wykorzystano informacje zawarte w :

- Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019);
- Charakterystyce planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowiącej załącznik do decyzji Rrg.6220.10.04.2019 z dnia 19 lutego 2020 r. (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.05.2019);

które stanowią załącznik nr 1 do prognozy oddziaływania na środowisko.

4 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany Nr 2 studium będzie prowadzony przez Radę Gminy Zambrów. Z punktu widzenia ochrony złóż istotne jest, aby obszary położone nad złożami faktycznie nie były zabudowywane.

5 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń zmiany Nr 2 studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru gminy od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

6 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej prognozie są ustalenia zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów w zakresie wprowadzenia do dokumentu studium udokumentowanego złoża piasków „Czerwony Bór II” oraz nadania dz. ew. nr 59/11, 59/12 i 59/13 nowego kierunku przeznaczenia „PG – obszary i tereny górnicze”.

Powodem przystąpienia do prac nad zmianą Nr 2 studium jest potrzeba określenia kierunków polityki przestrzennej gminy w kontekście obszaru udokumentowanego złoża kopaliny. Zasadność dokonania zmiany Nr 2 studium wynika również z potrzeby realizacji wymogu zawartego w ustawie Prawo geologiczne i górnicze – konieczności wprowadzenia do studium udokumentowanych złóż kopaliny, w terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej.

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego w gminie Zambrów występuje jedenaście udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych oraz jedno złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Spośród 12 złóż okresowo eksploatowane są dwa złoża, dla których wyznaczono obszary i tereny górnicze. Możliwe jest podjęcie eksploatacji sześciu złóż, które zostały rozpoznane szczegółowo. W przypadku trzech złóż zaniechano ich eksploatacji.

Wyznaczenie w zmianie Nr 2 studium obszaru i terenu górniczego (PG) w miejscowości Czerwony Bór umożliwi uzyskanie w przyszłości pozwolenia na wydobywanie (koncesji). Do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża załącza się m.in. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla obszaru objętego zmianą Nr 2 studium została wydana, przez Wójta Gminy Zambrów, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019). W ww. decyzji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na eksploatacji metodą odkrywkową kruszywa naturalnego ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12 i 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów. Na terenie zakładu pracować będzie przeważnie ładowarka i koparka lub 2 ładowarki bądź 2 koparki w zależności od zapotrzebowania na kopalinę. Transport kopaliny odbywać się będzie samochodami samowyładowczymi.

Dla obszaru PG, wyznaczonego w zmianie Nr 2 studium, obowiązuje zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego do czasu zakończenia eksploatacji. Ponadto eksploatacja złoża „Czerwony Bór II”, które położone jest w obrębie kompleksu leśnego wymaga ograniczenia negatywnego oddziaływania na kompleks leśny. Po zakończonej eksploatacji zmiana Nr 2 studium zaleca rekultywację tego terenu w kierunku leśnym. Podstawowym celem zmiany Nr 2 studium jest ujawnienie złoża i zapewnienie możliwości przyszłego wydobywania kopaliny poprzez pozostawienie terenu nad złożem

wolnym od zabudowy. Należy podkreślić, że w gminie Zambrów występują jedynie niewielkie, eksploatowane na potrzeby lokalne, złoża kruszyw naturalnych oraz złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Są to złoża wydobywane odkrywkowo, eksploatacja powoduje głównie przekształcenie powierzchni terenu. W wielu przypadkach jest to przekształcenie czasowe i teren wyrobiska wraz z otoczeniem po rekultywacji może wrócić do pierwotnego stanu. Wydobycie odbywa się bez użycia materiałów wybuchowych, co nie generuje dodatkowego hałasu. Teren przeznaczony w zmianie Nr 2 studium pod powierzchnią eksploatację kopalin położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska, który charakteryzuje się dobrą izolacją wód - nie należy spodziewać się narażenia tych wód na zanieczyszczenia.

Dla rozwiązań zawartych w zmianie Nr 2 studium nie stwierdzono potrzeby przeprowadzania oceny transgranicznego oddziaływania na środowisko ani wskazywania rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

7 Charakterystyka środowiska przyrodniczego

7.1 Charakterystyka przyrodnicza gminy

Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego gmina Zambrów położona jest w większości w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Wysokomazowieckiej, wchodzącej w skład większej jednostki strukturalnej (makroregionu) Niziny Północnopodlaskiej. Zachodni skraj gminy, przynależy do mezoregionu Międzyrzecze Łomżyńskie będącego częścią Niziny Północnomazowieckiej.

Rzeźba terenów położonych w obrębie gminy została ukształtowana w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, przy czym jej wyraźne zróżnicowanie związane jest z różnymi przebiegami deglacji lodolodu stadiału Mławy.

Występująca w części środkowej gminy równina morenowa (rejon miasta Zambrów oraz wsi Grochy-Pogorzele, Długobórz I i Długobórz II, Krajewo Białe, Wiśniewo, Poryte-Jabłoń) została ukształtowana w czasie frontального zanikania lodowca. Wyróżnia się ona płaską, silnie zdenudowaną powierzchnią wznoszącą się do wysokości 140 m n.p.m. i łagodnie nachylonymi zboczami (od 5% do 10%). Równina morenowa zbudowana jest z glin zwałowych wykształconych najczęściej w postaci glin pylastych z dużą zawartością margla. W powierzchniowych warstwach glina wykazuje duże zapieszczenie. Na niewielkich obszarach materiał gliniasty przysypany jest piaskami zwałowymi z głazami – głównie w obrębie spiaszczonych kulminacji – w rejonie wsi Konopki-Jabłoń oraz Grochy-Pogorzele i Osowiec lub piaskami wodnolodowcowymi – głównie wzdłuż dolin rzecznych. Powierzchnia równiny morenowej poprzecinana jest licznymi płytkimi dolinami fluwialno-denudacyjnymi o płaskich dnach i łagodnych zboczach, wypełnionymi najczęściej namułami lub częściowo torfami oraz dolinkami denudacyjnymi, w profilu poprzecznym niecki wypełnione są utworami piaszczystymi.

Zupełnie odmiennym charakterem wyróżnia się rzeźba obszarów położonych na zachodzie gminy. Główne jej rysy związane są genetycznie i wiekowo z zespołem form szczelinowych Czerwonego Boru. Wykształcone zostały w czasie arealnego zanikania lodowca. W wyniku tego procesu powstała równina morenowa urozmaicona wzniesieniami. Równinę morenową otaczają ponadto równiny sandrowe i wodnolodowcowe. Dominującymi formami na tym obszarze są piaszczyste wzgórza i pagórki moren, kemów i ozów rozmieszczone chaotycznie, o wysokościach względnych od kilku do kilkudziesięciu metrów oraz obniżeniach różnych kształtów i wielkości pochodzenia wytopiskowego.

Wzgórza morenowe występujące w zachodniej części obszaru gminy są zasadniczym fragmentem moren Czerwonego Boru. Charakteryzują się one znaczną wysokością względną (dochozącą maksymalnie do 24 metrów) oraz zróżnicowanymi, nieraz dużymi nachyleniami zboczy (przeważnie od 5% do 10%, lokalnie powyżej 15%). Wzgórza morenowe zbudowane są z piasków różnoziarnistych, żwirów i głazów ułożonych beładnie lub warstwowo.

W rejonie miejscowości Zbrzeźnica i Pstrągi-Gniewoty występują ozy w postaci wzniesień

o wysokościach względnych od 5 do 14 m i nachyleniach zboczy od 5% do 10%. Ozy zbudowane są z osadów o charakterze wodnolodowcowym, głównie piasków i żwirów warstwowych, dobrze otoczonych i wysortowanych.

Wzgórza i pagórki kemowe występują głównie w rejonie wsi Zagroby-Zakrzewo, Krajewo-Borowe i Krajewo-Ćwikły, w postaci izolowanych garbów o wysokościach względnych od 4 m do 12 m i przeważnie łagodnie nachylonych zboczach. Zbudowane są głównie z piasków drobno ziarnistych i mułków, wśród których miejscami mogą występować przewarstwienia drobnego żwiru oraz glin pylastych.

Wśród form charakterystycznych dla tego typu rzeźby, należy wyróżnić liczne, płytkie obniżenia wytopiskowe o płaskim, podmokłym dnie. Obniżenia te wypełniane są piaskami pylastymi oraz mułkami wytopiskowymi, na których najczęściej zalegają osady holoceni, głównie namuły oraz miejscami torfy.

W północnej części gminy znajdują się płytkie rozległe obniżenia o szerokości do 3 km, powstałe w wyniku wytopienia bryły martwego lodu. Dno obniżenia jest płaskie, podmokłe, wypełnione utworami holoceni – namułami i torfami. Zbocza jego są łagodne, przechodzące w płaskie powierzchnie tarasów erozyjno-akumulacyjnych, zbudowanych z drobnoziarnistych piasków wodnolodowcowych oraz starszych tarasów akumulacyjnych. Fragmenty tarasów akumulacyjno-erozyjnych występują również wzdłuż doliny rzeki Jabłonki.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest w obrębie mezoregionu Międzyrzecze łomżyńskie, na niższym poziomie równiny sandrowej zbudowanej z piasków i żwirów wodnolodowcowych.

Hydrografia

Gmina Zambrów znajduje się na styku zlewni kilku rzek, będącymi dopływami Wisły. Przez gminę przepływa rzeka Gać oraz jej dopływ - rzeka Jabłonka, wraz z zasilającymi ją dopływami: rzeką Dąb, Prątnikiem oraz strumykiem Zambrzyca. Przez południową część gminy przepływa rzeka Brok Mały wraz z dopływami.

Rzeka Gać swoje źródło ma w rozległym obniżeniu wytopiskowym w strefie moren czołowych Czerwonego Boru. Jej koryto jest dość wąskie i wyrównane, o długości ok. 22 km.

Południowa część gminy położona jest w zlewni Bugu, odwadniana jest przez rzekę Mały Brok. Mały Brok to rzeka mająca swe źródło w gminie Wysokie Mazowieckie. Jej koryto dość głęboko wcina się w taras zalewowy, tworzy liczne meandry.

Jabłonka ma charakter nizinny, meandrujący. Jej długość wynosi 43,2 km, a powierzchnia zlewni 431,8 km². Ma źródło w rejonie wsi Tybory (gm. Wysokie Mazowieckie). Zasilana jest poprzez wiosenne roztopy (zasilanie śnieżne), co łączy się z wysokimi stanami wody. W okresie letnim dominuje zasilanie deszczowe, związane z okresem maksymalnych opadów. Rzeka przepływa przez Zambrów (gdzie jej koryto jest uregulowane) oraz przez Wolę Zambrowską. Stanowi dopływ rzeki Gać. Na terenie miasta Zambrów, od strony Woli Zambrowskiej, do Jabłonki wpada strumyk zwany Zambrzyca, zaś rzeka Prątnik uchodzi do niej tuż za szosą Zambrów – Warszawa. Rzeka Dąb stanowi prawy dopływ Jabłonki, jej źródło znajduje się na terenie gminy Wysokie Mazowieckie. Jest rzeką meandrującą, o szerokiej, płaskiej dolinie.

Na terenie gminy znajdują się stawy rybne w miejscowości Poryte Jabłoń, ich powierzchnia wynosi ok. 120 ha. Mają one istotną rolę w lokalnej retencji wód powierzchniowych. Oprócz tego na obszarze całej gminy występują małe, przydomowe stawy i oczka wodne.

W obszarze objętym zmianą Nr 2 studium nie występują wody powierzchniowe.

Wody podziemne

Na obszarze gminy Zambrów rozpoznane i ujmowane są głównie wody w utworach czwartorzędowych. Występują one w pięciu poziomach wodonośnych – poziomie wód gruntowych i czterech poziomach międzyglinowych, z czego dwa występują w granicach administracyjnych gminy. Poziom wód gruntowych nie ma znaczenia użytkowego ze względu na ograniczoną izolację oraz znaczną wrażliwość na zanieczyszczenia. Pierwszy poziom wodonośny stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę, znajduje się w okolicach wsi Czerwony Bór, a jego strop leży na głębokości 15–50 m. Zasilany jest poprzez infiltrację z poziomu wód gruntowych lub przesączanie opadów atmosferycznych. Drugi poziom wodonośny eksploatowany jest głównie poprzez studnie, a zasilany poprzez sączenie pionowe przez słabo przepuszczalne utwory rozdzielające warstwy wodonośne. Leży na głębokości ok. 60–100 m. Oba poziomy spełniają kryteria głównego poziomu użytkowego.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Zachodnia część gminy Zambrów znajduje się w granicach trzeciorzędowego zbiornika porowego Subniecka Warszawska (GZWP nr 215), o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia 160 m. Zbiornik ten nie posiada szczegółowej dokumentacji hydrogeologicznej.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest w obrębie GZWP nr 215, który charakteryzuje się wysoką odpornością na zanieczyszczenia, ze względu na izolację wodonośnych piasków miocenu i oligocenu utworami słabo przepuszczalnymi.

Wody głównych zbiorników wód podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne.

Klimat

Wg podziału W. Okołowicza Polski na regiony klimatyczne, Zambrów położony jest w regionie mazurskim. Klimat panujący w tym regionie kształtowany jest głównie przez oddziaływanie kontynentalizmu wschodniego oraz niewielki wpływ Morza Bałtyckiego. Średnia roczna temperatura powietrza na omawianym terenie jest znacznie niższa w porównaniu do większości terenów Polski i wynosi 6,5°C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego (lipiec) również nie jest wysoka i wynosi 17,3°C, zaś średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego (styczeń) jest bardzo niska i wynosi -6,2°C. Roczna amplituda temperatury wynosi zatem 23,5°C. W ciągu roku notuje się średnio ok. 127 dni przymrozkowych, dni mroźnych notowanych jest ok. 65, a bardzo mroźnych – 36. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni w roku.

Lokalne warunki klimatyczne kształtowane są przez rzeźbę terenu, obecność wód powierzchniowych, szatę roślinną i zabudowę.

W granicach obszaru objętego zmianą Nr 2 studium klimat lokalny można scharakteryzować jako topoklimat terenów rolniczych, wyróżniający się intensywnym przewietrzaniem, niewielkimi wahaniami temperatury w obrębie całego obszaru, dużymi wahaniami temperatury w ciągu doby, niską wilgotnością względną powietrza. Grunty zadrzewione i zakrzewione w zachodniej części przedmiotowego terenu charakteryzują się: niewielkimi wahaniami temperatury w ciągu doby, małymi wartościami wypromieniowania ciepła z podłoża, mniejszą częstotliwością występowania przymrozków oraz wyższą wilgotnością powietrza w warstwie przygruntowej.

Gleby

Gmina Zambrów charakteryzuje się przewagą gleb bardzo dobrych i dobrych. Dominują gleby bielcowe lub brunatne o składzie mechanicznym piasków gliniastych mocnych na glinach lub glin całkowitych. Miejscami w profilu glebowym zaznacza się frakcja pyłowa. Są to gleby pszenne dobre lub pszenno-żytnie należące do IIIa-IIIb klasy bonitacyjnej i kompleksów rolniczej przydatności 2 i 4. Największe powierzchnie tych gleb występują w środkowej i wschodniej części gminy (wsie: Wierzbowo-Wieś, Krajewo Białe, Wola Zambrowska, Wiśniewo). Gleby te podlegają bezwzględnej ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Obok najlepszych gleb, głównie w południowej części gminy, występują gleby o nieco gorszych warunkach powietrzno-wodnych, okresowo nadmiernie uwilgotnione, lecz o podobnym składzie mechanicznym jak wyżej. Są to gleby należące do IVa i IVb klasy bonitacji i kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego. Są to głównie gleby bielcowe lub czarne ziemie. Największe zasięgi tych gleb występują na terenie wsi: Tarnowo Goski, Grochy-Łętownica, Nowy Borek, Groch Pogorzele, Czartosy i Grzymały. Podlegają one również ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Do gleb wskazywanych do ochrony należą również obszary gleb o średnich warunkach dla intensyfikacji rolnictwa. Są to gleby żytnio-ziemniaczane słabe i zbożowo-pastewne słabe (głównie o typie czarnych ziem). Skład mechaniczny tych gleb to w przewadze piaski gliniaste lekkie na glinach lub piaski gliniaste całkowite. Gleby te są mniej zasobne w składniki pokarmowe i poza częścią gleb zbożowo-pastewnych słabych, są wrażliwe na susze. Największe powierzchnie tych gleb występują na terenie wsi: Łosie Dołęgi, Nowy Borek, Krajewo Borowe i Koziki-Jambrzyków Stok.

W zachodniej części gminy występują większe kompleksy gleb piaszczystych, suchych, ubogich w składniki pokarmowe. Są to gleby mniej przydatne dla rolnictwa, należące do gleb żytnio-ziemniaczanych

słabych z małym udziałem zbożowo-pastewnych słabych. Są to zwykle gleby brunatne lub czarne ziemie (zbożowo-pastewne słabe) o składzie mechanicznym piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych. Gleby te należą do V klasy bonitacyjnej, posiadają najlepsze właściwości w grupie gleb niechronionych.

Najślabsze gleby występują w zachodniej części gminy, w pobliżu lasów. Największe powierzchnie występują na terenie wsi: Krajewo Ćwikły, Bacze Mokre, Tabędz, Zbrzeźnica. Są to gleby żytńio-łubinowe, należące do klasy VI bonitacyjnej. Trwałe użytki zielone zajmują około 15% całej powierzchni gminy. Występują głównie w dolinach rzek: Mały Brok, Jabłoń, Gać, Prątnik oraz w lokalnych zagłębieniach terenu. Największe ich powierzchnie występują na obszarach wsi: Poryte-Jabłoń, Śledzie, Koziki-Jambrzyków Stok i Łady Borowe. W większości są to użytki średniej wartości (łąki i pastwiska III i IV klasy) o dość korzystnych warunkach dla produkcji rolnej. Na niewielkiej powierzchni, na terenie wsi Poryte-Jabłoń występują użytki zielone bardzo dobre i dobre, łąki i pastwiska II klasy. Użytki zielone słabe (V i VI klasy) występują na glebach zbyt suchych lub zbyt wilgotnych.

W granicach obszaru objętego zmianą Nr 2 studium występują gleby VI klasy bonitacyjnej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.) nie podlegają one ochronie przed zmianą przeznaczenia.

Szata roślinna i fauna

Gmina Zambrów charakteryzuje się dużym udziałem gruntów rolnych – roślinność segetalna jest dominującym elementem szaty roślinnej wschodniej części gminy (pola uprawne, siedliska, łąki i pastwiska).

Użytki zielone, w tym łąki oraz pastwiska, stanowią ok. 22% powierzchni gminy. Dominują zbiorowiska świeżych łąk kośnych, wykorzystywanych częściowo jako pastwiska. W północnej części gminy występują siedliska łąkowe i szuwarowe, zaś na południu zbiorowiska bagienne.

Lasy stanowią ok. 42,9% powierzchni terenu gminy². Tworzą dość duże kompleksy, zlokalizowane na całym obszarze administracyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem północnej i zachodniej oraz wschodniej części gminy (rejon Czerwonego Boru oraz wsi: Grabówka, Krajewo Borowe, Laskowiec Stary, Wierzbowo i Zbrzeźnica). Północną i zachodnią część gminy porastają głównie bory sosnowe, stanowiące 75% kompleksów leśnych. Dominują siedliska boru świeżego i boru mieszanego świeżego, ale obecne są również siedliska lasu mieszanego, czy enklawy wilgotnych siedlisk, borów bagiennych i olsów. W zależności od żyzności siedliska główną domieszką do sosny jest brzoza (gleby piaszczyste) lub olcha (siedliska wilgotne), ale obserwuje się również duży udział świerka zwyczajnego. Lasy leżące w południowo-wschodniej części gminy tworzone są głównie przez lasy sosnowo - dębowe, olsza i brzoza stanowią domieszki. W dolinach rzek i w sąsiedztwie użytków zielonych występują niewielkie powierzchniowo siedliska olsu.

Na obszarze gminy Zambrów różnorodność gatunkowa zwierząt związana jest z siedliskami leśnymi oraz w mniejszym stopniu z siedliskami dolinowych łąk (łągów). Obszarami skupiającymi największą liczbę zwierząt są duże kompleksy leśne: rejon Czerwonego Boru oraz w sąsiedztwie wsi: Krajewo Borowe, Grabówka, Laskowiec Stary, Wierzbowo i na północ od wsi Brzeźnica. We wszystkich tych kompleksach, oprócz licznych ptaków, drobnych ssaków (wiewiórka, jeż) i nieco większych, jak bóbr, borsuk, lis i jenot, występuje dość licznie jeleni europejski, sarna, dzik. Wśród ptaków nieobjętych ochroną gatunkową występuje czapla siwa, kaczka krzyżówka, słonka. Grunty rolne przeważające we wschodniej części gminy stanowią miejsce występowania przede wszystkim pospolitych zwierząt typowo polnych. Ponadto mogą występować gatunki ptaków migrujących.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium nie przedstawia wysokich walorów przyrodniczych. Przedmiotowy teren użytkowany jest głównie rolniczo, jedynie w zachodniej części pojawiają się zadrzewienia oraz zakrzewienia jako wynik zachodzącego procesu sukcesji wtórnej. Pomimo braku na znacznej części terenu trwałej szaty roślinnej, która mogłaby stanowić miejsce kryjówek obszar może stanowić żerowisko czy trasy migracyjne dla większych zwierząt zamieszkujący tereny leśne znajdujące się wokół.

² GUS, 2018 r.

Formy ochrony przyrody

W granicach gminy Zambrów wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

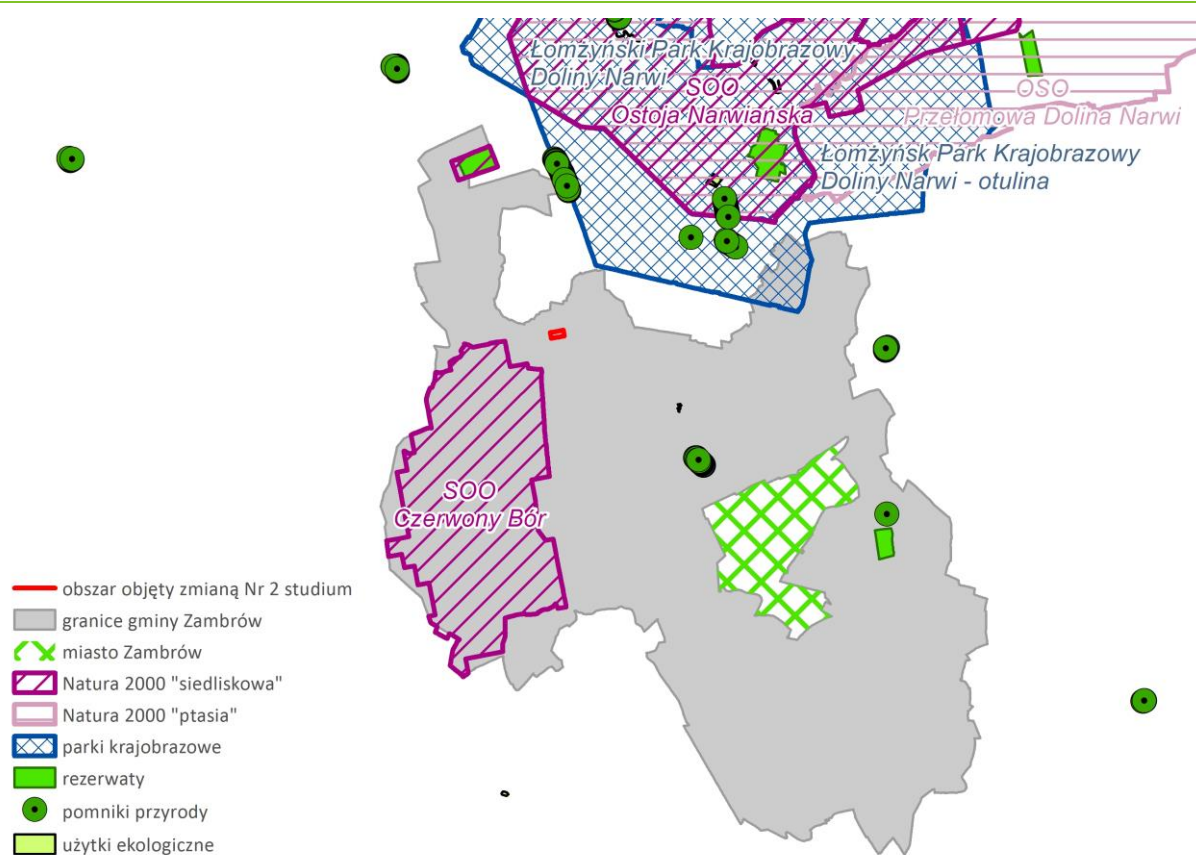
- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk Czerwony Bór (PLH200018);
- 2 rezerваты przyrody – Dębowe Góry, Grabówka;
- Otulina Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi;
- 2 pomniki przyrody;
- 1 użytek ekologiczny.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest poza ww. obszarami chronionymi. Najbliżej obszaru opracowania, w odległości ok. 1 km na południowy zachód znajduje się obszar Natura 2000 Czerwony Bór (PLH200018).

Obszar Natura 2000 Czerwony Bór stanowi ważną ostoję oligo- i mezotroficzných siedlisk Natura 2000 występujących na gruntach mineralnych - muraw, wrzosowisk i jałowczysk, niedostatecznie chronionych w skali ogólnopolskiej, zwłaszcza w ostojach Polski północno-wschodniej. Do najcenniejszych fragmentów Czerwonego Boru należą zarośla jałowca *Juniperus communis* (5130), występujące w mozaice z wrzosowiskami (4030) i różnego typu murawami. Wśród innych siedlisk o znacznej wartości przyrodniczej, zajmujących jednak zdecydowanie mniejsze powierzchnie na terenie Czerwonego Boru należy wymienić świeże (i wilgotne) łąki użytkowane ekstensywnie (6510), grądy subkontynentalne *Tilio-Carpinetum* i *Melitti-Carpinetum* (9170-2), śródładowe bory chrobotkowe *Cladonio-Pinetum* (91T0-1) i świetliste dąbrowy *Potentillo albae-Quercetum* (91I0-1). O znacznej wartości przyrodniej Czerwonego Boru, obok siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, decydują również stanowiska gatunków zwierząt wymienionych w Załącznikach do Dyrektyw Rady EWG - bobra europejskiego *Castor fiber* (1337). Stanowiska bobra skupiają się głównie we wschodniej części Czerwonego Boru, w bliskim sąsiedztwie naturalnych cieków rzecznych i ich źródeł (m.in. rzeki Gać) oraz zbiorowisk niżowego łągu olszowego *Fraxino-Alnetum*. Szlaczkoń szafraniec na terenie obszaru Natura 2000 Czerwony Bór występuje prawdopodobnie na dość rozległym obszarze (ok. 12 km²)³.

³ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Czerwony Bór (PLH200018).

Rysunek 2. Położenie obszaru opracowania oraz gminy Zambrów względem obszarów chronionych
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ)

Powiązania ekologiczne

Sieć ogólnopolska korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

W ramach koncepcji korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000, opracowanej przez zespół Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem Jędrzejewskiego, wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś). Wyróżniono 7 korytarzy głównych, z czego na terenie gminy Zambrów występują obszary znajdujące się w zasięgu:

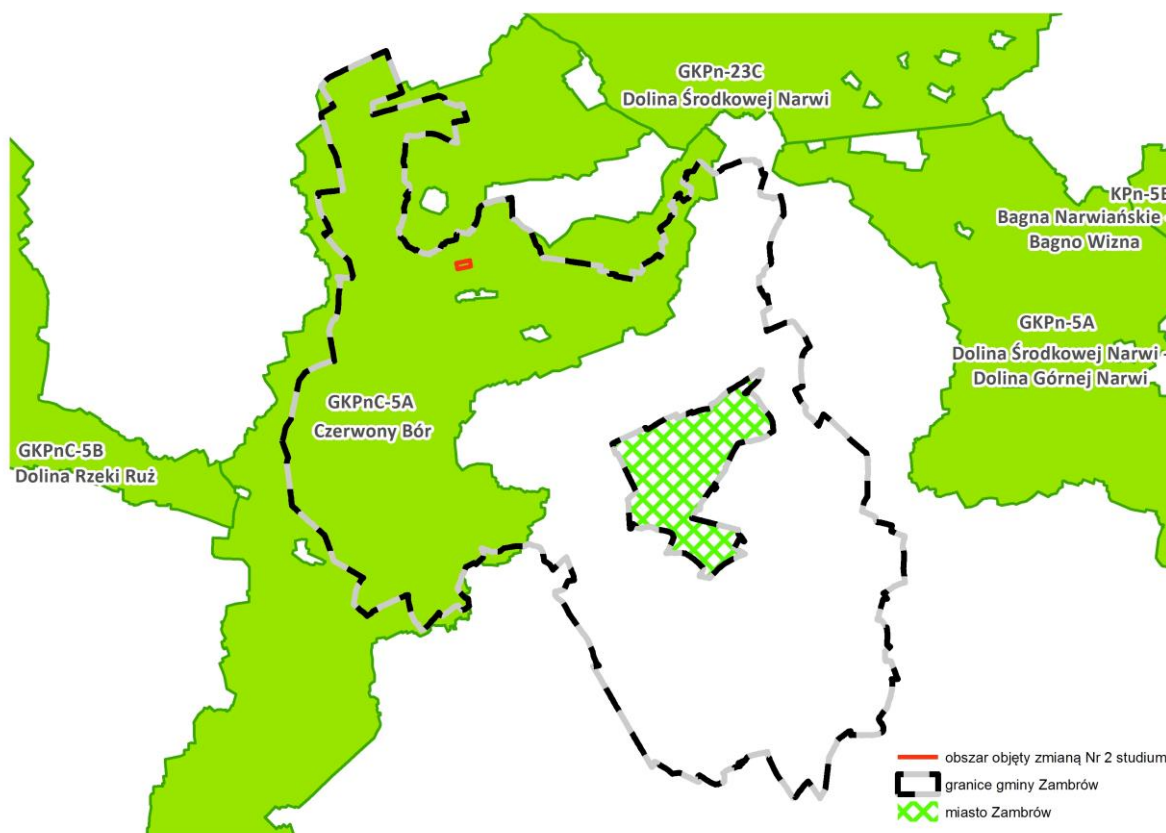
- Korytarza Północno-Centralnego (KPnC).

Główny (G) Korytarz Północno-Centralny (KPnC) rozpoczyna się w Puszczy Białowieskiej, przechodzi przez Lasy Mielnickie, dolinę Bugu, Puszcę Białą, gdzie rozdziela się na dwa główne odgałęzienia – jedno prowadzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kurpiowską i Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, a drugie dochodzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszcę Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszcę Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie dochodzi do Parku Narodowego Ujście Warty.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest w granicach Korytarza Północno-Centralnego - Czerwony Bór (GKPnC-5A), który łączy ze sobą m.in. Dolinę Środkowej Narwi, Dolinę rzeki Ruż, Lasy Mielnickie i Puszcę Białą.

Rysunek 3. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie gminy Zambrów

(źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011)

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

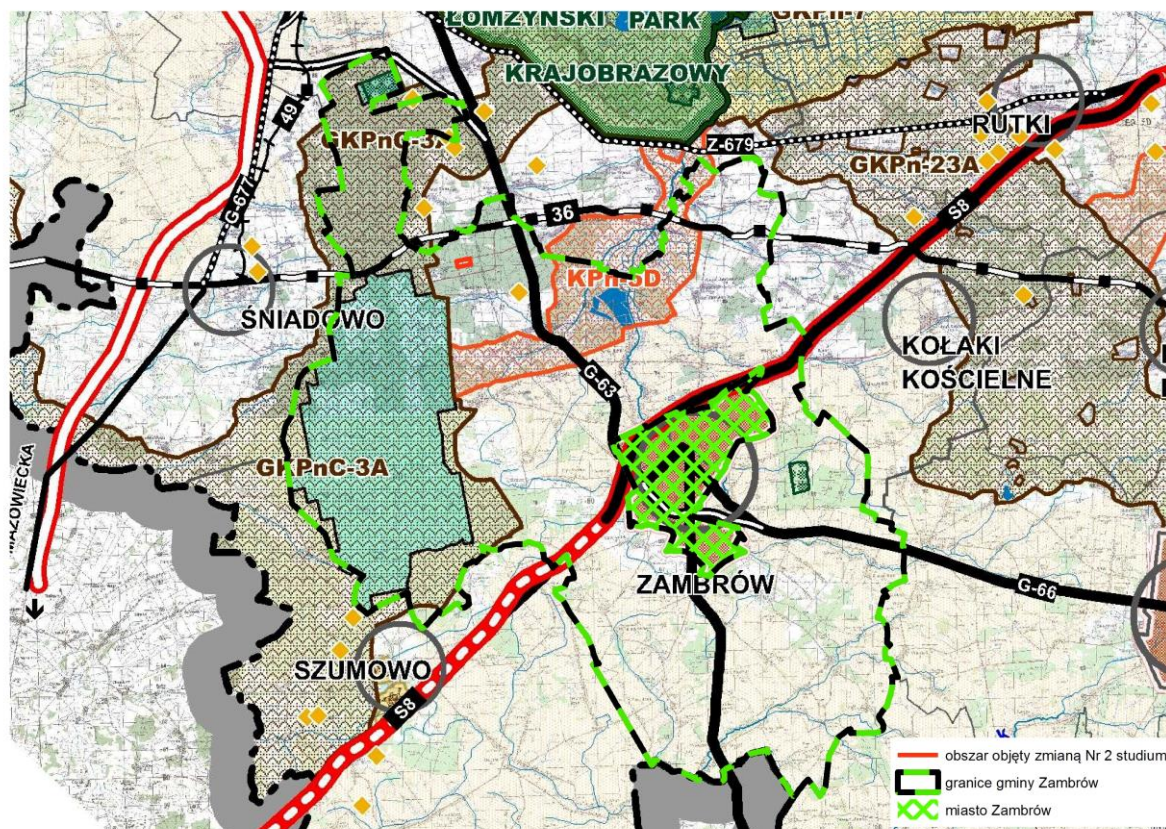
Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przez gminę Zambrów przebiegają dwa korytarze ekologiczne:

- korytarz główny – Przełomowa Dolina Narwi – Puszcza Biała (GKPnC–3A);
- korytarz uzupełniający – Dolina Rzeki Gać (KPn–5D).

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest poza ww. korytarzami ekologicznymi.

Rysunek 4. Sieć korytarzy ekologicznych na terenie gminy Zambrów wg Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

(źródło: załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r.)

7.2 Wykaz obszarów udokumentowanych złóż kopalin

Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego w gminie Zambrów występuje jednaście udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych oraz jedno złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Spośród 12 złóż okresowo eksploatowane są dwa złoża, dla których wyznaczono obszary i tereny górnicze. Możliwe jest podjęcie eksploatacji sześciu złóż, które zostały rozpoznane szczegółowo. W przypadku trzech złóż zaniechano ich eksploatacji.

Tabela 1. Wykaz obszarów udokumentowanych złóż kopalin w gminie Zambrów

(źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., PIG 2020)

lp.	nazwa złoża	pole złoża	kopalina	stan zagospodarowania złoża	Zasoby [tys. t]		teren górniczy	obszar górniczy
					geologiczne bilansowe	przemysłowe		
1	Czerwony Bór	część zachodnia część wschodnia	kruszywa naturalne	Z	13	-	-	-
2	Czerwony Bór I	-	kruszywa naturalne	T	102	-	+	+
3	Czerwony Bór II	-	kruszywa naturalne	R	2 735	-	-	-
4	Podgórze	-	piaski kwarcowe do produkcji cegły	P	8 652	-	-	-

lp.	nazwa złoża	pole złoża	kopalina	stan zagospodarowania złoża	Zasoby [tys. t]		teren górniczy	obszar górniczy
					geologiczne bilansowe	przemysłowe		
			wapienno-piaskowej					
5	Sędziwuje I	-	kruszywa naturalne	R	62	-	-	-
6	Sędziwuje II	-	kruszywa naturalne	R	81	-	-	-
7	Sędziwuje III	-	kruszywa naturalne	R	173	-	-	-
8	Stare Duchny	-	kruszywa naturalne	R	1 815	-	-	-
9	Zbrzeźnica	-	kruszywa naturalne	Z	280	-	-	-
10	Zbrzeźnica I	-	kruszywa naturalne	Z	176	-	-	-
11	Zbrzeźnica II	-	kruszywa naturalne	R	594	-	-	-
12	Zbrzeźnica II/1	-	kruszywa naturalne	T	427	-	+	+

oznaczenia:

P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie;

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo;

T – złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo;

Z – złożo, z którego wydobycie zostało zaniechane.

W obszarze objętym zmianą Nr 2 studium tj. na dz. ew. nr 59/11, 59/12 oraz 59/13 z obrębu geodezyjnego Czerwony Bór, znajduje się złożo „Czerwony Bór II” – udokumentowane w „Dokumentacji geologicznej złoża piasków „Czerwony Bór II” w kat. C1” zatwierdzonej decyzją Marszałka Województwa z dnia 29 sierpnia 2019 r., znak: DIT-III.7427.1.51.2019.

7.3 Charakterystyka złóż udokumentowanych

„Czerwony Bór” – złożo kruszywa naturalnego, o powierzchni 0,197 ha, położone w północno-zachodniej części miejscowości Czerwony Bór. Złożo składa się z dwóch pól – część zachodnia i część wschodnia. Złożo stanowią piaski ze żwirami, udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 13 tys. ton. Eksploatacja złoża została zaniechana.

„Czerwony Bór I” – złożo kruszywa naturalnego zlokalizowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie złoża Czerwony Bór. Jego powierzchnia wynosi 1,972 ha, udokumentowane zasoby geologiczne złoża wynoszą 102 tys. ton. Złożo stanowią piaski ze żwirem o miąższości 7,7-8,9 m. Złożo jest zagospodarowane, eksploatowane okresowo, wyznaczono dla niego obszar i teren górniczy „Czerwony Bór I/A”.

„Czerwony Bór II” – złożo kruszywa naturalnego, o powierzchni 10,768 ha, położone w północno-wschodniej części miejscowości Czerwony Bór. Złożo stanowią piaski o miąższości od 9,2 – 17,7 m. Złożo nie jest eksploatowane, jego zasoby zostały rozpoznane szczegółowo w kat. C1.

„Podgórze” – złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej zlokalizowane w północnej części miejscowości Czerwony Bór. Znaczna część złoża położona jest w gminie Łomża, powiat łomżyński. Złożo stanowią piaski kwarcowe niezawodnione o miąższości 6,2 – 24,0 m, o udokumentowanych zasobach 8 652 tys. ton. Jest to złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie.

„Sędziwuje I” – złożo kruszywa naturalnego zlokalizowane w miejscowości Sędziwuje o powierzchni 0,410 ha. Złożo stanowią piaski ze żwirem o udokumentowanych zasobach wynoszących 62 tys. ton, jest to złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. C1.

„Sędziwuje II” – złożo kruszywa naturalnego zlokalizowane w miejscowości Sędziwuje o powierzchni 0,732 ha. Złożo stanowią piaski ze żwirem o udokumentowanych zasobach wynoszących 81 tys. ton, jest to

złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. C1.

„Sędziwuje III” – złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane w miejscowości Sędziwuje o powierzchni 1,222 ha. Złoże stanowią piaski ze żwirem o udokumentowanych zasobach wynoszących 173 tys. ton, jest to złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. C1.

„Stare Duchny” – złoża kruszywa naturalnego, którego tylko niewielki fragment znajduje się w granicach gminy Zambrów, złoża w większości położone jest w gminie Śniadowo (powiat łomżyński). Złoże stanowią piaski o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. C1.

„Zbrzeźnica” – złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane w północnej części miejscowości Zbrzeźnica o powierzchni 1,892 ha. Złoże stanowi piasek o miąższości od 8,5 m do 10,5 m i udokumentowanych zasobach wynoszących 280 tys. ton. Eksploatacja złoża została zaniechana.

„Zbrzeźnica I” – złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane w północnej części miejscowości Zbrzeźnica o powierzchni 1,4 ha. Złoże stanowi piasek o miąższości od 3,4 m do 9,7 m i udokumentowanych zasobach wynoszących 176 tys. ton. Eksploatacja złoża została zaniechana.

„Zbrzeźnica II” – złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane w północnej części miejscowości Zbrzeźnica o powierzchni 3,746 ha. Złoże stanowi piasek o miąższości od 2,8 m do 15,3 m i udokumentowanych zasobach wynoszących 594 tys. ton. Jest to złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo w kat. C1.

„Zbrzeźnica II/1” – złoża kruszywa naturalnego zlokalizowane w północnej części miejscowości Zbrzeźnica o powierzchni 1,705 ha. Złoże stanowi piasek o miąższości od 14,2 m do 16,4 m i udokumentowanych zasobach wynoszących 427 tys. ton. Jest to złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo, dla którego wyznaczono obszar i teren górniczy „Zbrzeźnica II/1”.

7.4 Pozostałe złoża

Zgodnie z Mapą Geośrodowiskową Polski, na terenie gminy Zambrów wyznaczono również obszar perspektywicznego występowania złóż piasku. Obszar ten znajduje się w północnej części miejscowości Czerwony Bór. Ponadto gmina Zambrów została wskazana jako obszar poszukiwań kruszyw naturalnych – piaski i żwiry.

8 Stan zasobów i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenia powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

8.1 Stan powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podlaskiego wydzielone zostały 2 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Obszar objęty opracowaniem zalicza się do strefy podlaskiej.

Tabela 2. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim – raport wojewódzki za rok 2019. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku Departamentu Monitoringu Środowiska GIOŚ, 2020)

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ⁴	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A/C1	A	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	⁵	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

gdzie:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasa C1 – stężenia PM2,5 przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;
- klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Do rocznej oceny jakości powietrza, poza pomiarami w stacjach automatycznych i manualnych, wykorzystano metody modelowania matematycznego, uwzględniające rzeźbę terenu oraz wpływ pól meteorologicznych zmiennych w czasie i przestrzeni na transport zanieczyszczeń, uzyskując tym samym szczegółowe wyniki imisji zanieczyszczeń powietrza dla całego województwa. Zgodnie z wynikami ww. modelowania w strefie podlaskiej, w tym na terenie gminy Zambrów, w 2019 r. stwierdzono przekroczenia:

- dopuszczalnego poziomu dla fazy II stężenia pyłu PM2,5 wg kryterium ochrony zdrowia ludzi,
- dopuszczalnych poziomów długoterminowych stężeń ozonu wg kryterium ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin.

Wyniki analiz i oszacowań Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Białymstoku wskazują, że w porównaniu do wyników ocen z lat ubiegłych nastąpiła poprawa jakości powietrza w województwie podlaskim. Od lat w województwie podlaskim nie odnotowuje się przekroczeń zanieczyszczeń gazowych: dwutlenku siarki, tlenków azotu. Występujące w ostatnich latach warunki pogodowe, ciepłe zimy lub ich brak, mają wpływ na stężenia zanieczyszczeń w powietrzu. Niższa emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych wykorzystywanych na cele grzewcze z obszarów ogrzewanych indywidualnie wpłynęła na mniejszą imisję zanieczyszczeń. Od 2016 roku nie odnotowano przekroczeń wymaganych poziomów dla pyłu zawieszonego PM10. W 2019 roku nie odnotowano przekroczenia wartości docelowej benzo(a)pirenu, jednak otrzymane wyniki są na granicy wartości docelowej.

8.2 Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Badania prowadzone przez WIOŚ Białystok mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczach, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi.

Obszar gminy Zambrów położony jest w granicach dziewięciu jednolitych części wód powierzchniowych:

- Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki PLRW200017263419;
- Jabłonka PLRW200017263429;

⁴ dla roślin NO_x,

⁵ nie przeprowadzono klasyfikacji.

- Leśnica PLRW200017263449;
- Dopływ spod Wygody PLRW20001726346;
- Łomżyczka PLRW20001726369;
- Ruż od źródeł do dopływu spod Dąbek PLRW2000172651654;
- Brok Mały PLRW2000172667669;
- Narew od Biebrzy do Pisy PLRW20002126399;
- Gać od Jabłonki do ujścia PLRW20002426349.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest w granicach JCWP Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki (PLRW200017263419).

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego opiera się na elementach biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych oraz substancjach szczególnie szkodliwych z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych. Wody mają bardzo dobry lub dobry stan/potencjał ekologiczny, jeżeli badane elementy nie przekraczają wartości granicznych właściwych dla stanu dobrego wód (II klasa). W pozostałych przypadkach, w zależności od wyników określa się wody o stanie/potencjale umiarkowanym, słabym lub złym. Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa się jako wypadkową wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i wyników klasyfikacji stanu chemicznego JCWP. Stan wód jest dobry, jeśli zarówno stan ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. Jeśli choć jeden warunek jest niespełniony wówczas ocenia się jako zły.

JCWP Gać od źródeł do Jabłonki bez Jabłonki PLRW200017263419 nie jest objęta monitoringiem wód powierzchniowych prowadzonym przez WIOŚ Białystok. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016 r.* stan ww. JCWP jest zły oraz istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych.

8.3 Jakość wód podziemnych

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) są jednostkami hydrogeologicznymi. Zostały one wyodrębnione na podstawie systemów krążenia wód przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Gmina Zambrów położona jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych: PLGW200055 oraz PLGW200051.

Obszar objęty zmianą Nr 2 studium położony jest w granicach JCWPd PLGW200051.

Zgodnie z *Informacją Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu zambrowskiego w 2017 roku* monitoring operacyjny wód podziemnych na terenie powiatu zambrowskiego zrealizowany został w 1 punkcie pomiarowym nr 237 leżącym w Zambrowie, gm. miejska, w granicach JCWPd nr 51. Wyniki badań wody pobranej z ujęcia w Zambrowie, na terenie zabudowy miejskiej, luźnej, ze studni wierconej o głębokości do stropu warstwy wodonośnej - 31 m, o napiętym charakterze zwierciadła, wskazują na III klasę wg wskaźników nieorganicznych (wartości średnie). **Klasa końcowa dla wartości średnich – II (wody dobrej jakości). Wodę z ujęcia zakwalifikowano do dobrego stanu chemicznego.** O klasyfikacji zdecydowało stężenie żelaza (III klasa), zaliczanego do naturalnych (pochodzenia geogenicznego) wskaźników jakości wody.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016 r.* stan, zarówno ilościowy jak i chemiczny, JCWPd nr 51 jest dobry oraz nie istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium

Obecnie dla obszaru opracowania obowiązuje zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zambrów przyjęta uchwałą Nr 144/XXII/2016 Rady Gminy Zambrów

z dnia 28 listopada 2016 r. W dotychczas obowiązującej zmianie studium obszarowi objętemu zmianą Nr 2 studium przypisano kierunek przeznaczenia „ZL – tereny lasów i zadrzewień”. Przy braku realizacji ustaleń zmiany Nr 2 studium przewiduje się zagospodarowanie obszaru opracowania zgodnie z kierunkiem określonym w obowiązującym studium.

10 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Konfliktowość złóż z otaczającym środowiskiem

Samo występowanie złoża nie stanowi konfliktu ze środowiskiem. Konflikt stanowi natomiast wydobywanie kopaliny. Konflikty polegają na:

- zniszczeniu gleb chronionych dla użytkowania rolniczego bądź lasów,
- zanieczyszczeniu wód podziemnych, bądź naruszeniu warunków hydrogeologicznych,
- naruszeniu walorów przyrodniczo-krajobrazowych (konflikt z obszarami chronionymi na mocy ustawy o ochronie przyrody),
- uciążliwości dla otoczenia.

Obszar opracowania położony jest poza obszarami chronionymi na mocy ustawy o ochronie przyrody. W granicach przedmiotowego obszaru nie występują również grunty oraz tereny leśne podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.).

W odniesieniu do możliwości wystąpienia innych konfliktów, należy podkreślić, że w gminie Zambrów występują jedynie niewielkie, eksploatowane na potrzeby lokalne, złoża kruszyw naturalnych oraz złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej (złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie), wykorzystywane w stanie naturalnym. Ich eksploatacja powoduje głównie przekształcenie powierzchni terenu. W wielu przypadkach jest to przekształcenie czasowe i teren wyrobiska wraz z otoczeniem po rekultywacji może wrócić do pierwotnego stanu. W związku z dość dobrą izolacją wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska nie należy się spodziewać narażenia tych wód na zanieczyszczenia.

11 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Zmiana Nr 2 studium dotyczy wprowadzenia do dokumentu studium udokumentowanego złoża piasków „Czerwony Bór II” oraz nadania dz. ew. nr 59/11, 59/12 i 59/13 nowego kierunku przeznaczenia „PG – obszary i tereny górnicze”. Ogólnie zmiana Nr 2 studium uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania zasobami i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

12 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Zmiana Nr 2 studium dotyczy wprowadzenia do dokumentu studium udokumentowanego złoża piasków „Czerwony Bór II” oraz nadania dz. ew. nr 59/11, 59/12 i 59/13 nowego kierunku przeznaczenia „PG – obszary i tereny górnicze”. Wyznaczenie w zmianie Nr 2 studium obszaru i terenu górniczego (PG) w miejscowości Czerwony Bór umożliwi uzyskanie w przyszłości pozwolenia na wydobycie (koncesji). Do wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża załącza się m.in. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy podkreślić, że w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839) do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których może lub musi być sporządzony raport oddziaływania na środowisko, można zaliczyć teren wydobycia i przerobu kopaliny. W zależności od parametrów wydobycia (udzielonych w koncesji) i przerobu, przedsięwzięcie zalicza się do potencjalnie lub zawsze znacząco oddziałujące na środowisko. W obszarze objętym zmianą studium możliwe jest powstanie przedsięwzięcia mogącego potencjalnie oddziaływać na środowisko zgodnie z:

- § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839) *wydobywanie kopaliny ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:*
 - *na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich.*

W związku z powyższym w przypadku przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko po złożeniu karty informacyjnej przedsięwzięcia – organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej stwierdza w postanowieniu, czy zachodzi konieczność przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko po analizie kryteriów, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), a także po zasięgnięciu opinii organów opiniujących.

Dla obszaru objętego zmianą Nr 2 studium została wydana, przez Wójta Gminy Zambrów, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019). W ww. decyzji stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z opinią:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku (pismo z dnia 24.10.2019 r., znak: WOOŚ.4220.380.2019.PL), który wyraził opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów, powiat zambrowski w województwo podlaskie, nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
- Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku (pismo z dnia 5.11.2019 r., znak: BI.RZŚ.436.1100.2019.JS), który nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko wskazując na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagań i warunków określonych w punktach 1-3 decyzji.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia określono

następujące warunki realizacji przedsięwzięcia:

1. Używać sprawnych technicznie maszyn i urządzeń celem uniemożliwienia wycieku produktów ropopochodnych do gruntu.
2. Tankowanie maszyn i środków transportu, bazę parkingową, naprawy sprzętu i przeglądy techniczne pojazdów mechanicznych prowadzić poza wyznaczonym obszarem górniczym.
3. Zakład górniczy wyposażyć w sorbenty przystosowane do likwidacji wycieków substancji ropopochodnych. W przypadku wycieku do gruntu substancji niebezpiecznych, zanieczyszczony grunt należy zebrać i przekazać odbiorcy posiadającemu stosowne zezwolenie w zakresie jego dalszego zagospodarowania.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na eksploatacji metodą odkrywkową kruszywa naturalnego ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12 i 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów. Na terenie zakładu pracować będzie przeważnie ładowarka i koparka lub 2 ładowarki bądź 2 koparki w zależności od zapotrzebowania na kopalinę. Transport kopaliny odbywać się będzie samochodami samowyładowczymi.

Dla obszaru PG, wyznaczonego w zmianie Nr 2 studium, obowiązuje zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego do czasu zakończenia eksploatacji. Ponadto eksploatacja złoża „Czerwony Bór II”, które położone jest w obrębie kompleksu leśnego wymaga ograniczenia negatywnego oddziaływania na kompleks leśny. Po zakończonej eksploatacji zmiana Nr 2 studium zaleca rekultywację tego terenu w kierunku leśnym. Podstawowym celem zmiany Nr 2 studium jest ujawnienie złoża i zapewnienie możliwości przyszłego wydobycia kopaliny poprzez pozostawienie terenu nad złożem wolnym od zabudowy. Należy podkreślić, że w gminie Zambrów występują jedynie niewielkie, eksploatowane na potrzeby lokalne, złoża kruszyw naturalnych oraz złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej. Są to złoża wydobywane odkrywkowo, eksploatacja powoduje głównie przekształcenie powierzchni terenu. W wielu przypadkach jest to przekształcenie czasowe i teren wyrobiska wraz z otoczeniem po rekultywacji może wrócić do pierwotnego stanu. Wydobycie odbywa się bez użycia materiałów wybuchowych, co nie generuje dodatkowego hałasu. Teren przeznaczony w zmianie Nr 2 studium pod powierzchnią eksploatacją kopaliny położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska, który charakteryzuje się dobrą izolacją wód - nie należy spodziewać się narażenia tych wód na zanieczyszczenia.

Poniżej opisano oddziaływania na środowisko przyrodnicze, jakie będą miały miejsce w trakcie eksploatacji złoża. Identyfikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko została oparta na:

- Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019);
- Charakterystyce planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowiącej załącznik do decyzji Rrg.6220.10.04.2019 z dnia 19 lutego 2020 r. (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.05.2019);

które stanowią załącznik nr 1 do prognozy oddziaływania na środowisko.

12.1 Oddziaływanie na ludzi

Hałas wynikający z eksploatacji złóż ma związek z maszynami pracującymi na terenie kopalni, np. przenośniki taśmowe, koparki, spychacze oraz transport samochodowy.

Usytuowanie obszaru opracowania względem zabudowy należy uznać za korzystne, jest on otoczony ze wszystkich stron gruntami leśnymi, które zmniejszą uciążliwość akustyczne dla najbliższych zabudowań znajdujących się ok. 0,5 km na zachód oraz ok. 0,3 km na południe. Zgodnie z *Charakterystyką planowanego przedsięwzięcia...* oddziaływanie akustyczne prac wydobywczych będzie zmienne w czasie i uzależnione od poziomu eksploatacji. Wydobywanie piasków będzie prowadzone w wyrobisku wglębnym, którego ściany będą

stanowiły skuteczne ekrany przed rozprzestrzenianiem się hałasu na sąsiednie tereny. Oddziaływanie akustyczne będzie lokalne i zmniejszać się będzie stosunkowo szybko wraz z odległością od źródeł dźwięku. Wynika to z logarytmicznego rozkładu natężenia dźwięku w powietrzu. Największe natężenia hałasu będzie w rejonie pracy urządzeń typu koparka, ładowarka oraz wzdłuż drogi transportowej, gdzie źródłem hałasu będzie hałas komunikacyjny związany z ruchem samochodów transportowych.

Eksploatacja kopalni może przyczynić się do również do zanieczyszczenia powietrza.

Zgodnie z *Charakterystyką planowanego przedsięwzięcia...* w wyniku prowadzenia eksploatacji kopaliny nie będą emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu, za wyjątkiem spalin pochodzących z pojazdów i maszyn pracujących przy załadunku i wydobyciu. Ponadto w *Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.....* ustalono, że oddziaływanie inwestycji zamknie się w granicach działki a co za tym idzie nie zachodzi potrzeba ustanawiania obszaru ograniczonego użytkowania. Wydobywana kopalina będzie wilgotna więc nie będzie ulegać wywiewaniu i pyleniu.

12.2 Oddziaływanie na wodę

Zgodnie z *Decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.....* na terenie kopalni powstawać będą ścieki sanitarne, które gromadzone będą w bezodpływowym zbiorniku. Eksploatacja złoża nie będzie miała wpływu na jakość i stan wód powierzchniowych jak i podziemnych, ponieważ prowadzona będzie przy użyciu sprawnych maszyn niepowodujących wycieków substancji ropopochodnych. Eksploatacja nie wpłynie na zmianę warunków hydrogeologicznych w rejonie złoża, ponieważ nie przewiduje się pompowania wody w celu odwodnienia wyrobiska górniczego.

Ochrona wód gruntowych będzie polegała na niedopuszczaniu do zanieczyszczenia wyrobiska górniczego substancjami ropopochodnymi.

12.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W wyniku eksploatacji złoża naruszona zostanie naturalna rzeźba terenu i struktura gruntu. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.....* w związku z warunkami geologiczno-górnictwami zalegania złoża w wyniku eksploatacji powstanie wyrobisko wgłębne o średniej głębokości wynoszącej ok. 15,2 m, wypełnione wodą o średniej głębokości wynoszącej 2,2 m.

Zgodnie z *Charakterystyką planowanego przedsięwzięcia...* eksploatacja złoża prowadzona będzie w ustalonych granicach zasobów przemysłowych, metodą odkrywkową. Rekultywacja będzie prowadzona po wyeksploatowaniu zasobów możliwych do wydobycia. W wyniku prowadzonej rekultywacji zostanie odtworzony świat roślinny. Nastąpi również odtworzenie profilu glebowego. Ocenia się, że w wyniku rekultywacji terenu przekształconego działalnością górnictwą grunty nie będą niższej klasy bonitacyjnej, niż przed podjęciem eksploatacji.

12.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach przedmiotowego obszaru nie występują grunty oraz tereny leśne podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.). Obszar opracowania położony jest pośród terenów leśnych, zgodnie z ustaleniami zmiany Nr 2 studium eksploatacja złoża położonego w obrębie kompleksu leśnego wymaga ograniczenia negatywnego oddziaływania na kompleks leśny. Ponadto w *Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.....* ustalono, że planowana inwestycja nie będzie powodować ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów sąsiednich, a tym samym nie naruszy interesów osób trzecich.

Teren przeznaczony w zmianie Nr 2 studium pod powierzchnią eksploatację kopalni położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka warszawska, który charakteryzuje się dobrą izolacją wód - nie należy spodziewać się narażenia tych wód na zanieczyszczenia.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na zasoby naturalne.

12.5 Oddziaływanie na krajobraz

Lokalizacja kopalni odkrywkowej zmieni rolniczo-leśny charakter krajobrazu w kierunku przemysłowo-górnictwem, oddziaływanie to będzie miało jedynie zasięg lokalny. W skali gminy nie będzie to istotna zmiana, zwłaszcza że na terenie gminy obecnie eksploatowane są okresowo dwa złoża kruszywa naturalnego. Po zakończonej eksploatacji teren zostanie zrehabilitowany.

12.6 Oddziaływanie na klimat

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Większość strategicznych dokumentów dotyczących aspektów związanych ze zmianami klimatu i klęskami żywiołowymi, takich jak: Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 czy Polityka energetyczna Polski do roku 2030, w odniesieniu do działań związanych z łagodzeniem zmian klimatu, opiera się na ustaleniach i celach wynikających z pakietu energetyczno-klimatycznego.

Należy podkreślić na wstępie, że zmiana Nr 2 studium dotyczy niewielkiego obszaru. Nie występują tu obiekty i funkcje strategiczne w aspekcie oddziaływania na klimat, również studium samo w sobie nie stanowi istotnych wytycznych dot. zmian klimatu.

Eksploatacja złóż oddziałuje na powietrze atmosferyczne w sposób bezpośredni, krótkookresowy - ograniczony do fazy eksploatacji, negatywny i odwracalny.

Zgodnie z *Charakterystyką planowanego przedsięwzięcia...* w wyniku prowadzenia eksploatacji kopaliny nie będą emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu, za wyjątkiem spalin pochodzących z pojazdów i maszyn pracujących przy załadunku i wydobyciu. Ponadto w *Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach...* ustalono, że wydobywana kopalina będzie wilgotna więc nie będzie ulegać wywiewaniu i pyleniu.

Poza chwilowym pogorszeniem warunków arosanitarnych na etapie eksploatacji złóż nie przewiduje się zmian czynników klimatycznych.

12.7 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Eksploatacja złóż wiąże się z trwałym przekształceniem powierzchni terenu. W obszarze opracowania dojdzie do degradacji agroekosystemów. Eksploatacja złoża kruszywa spowoduje konieczność usunięcia wierzchniej warstwy gleby, a wraz z nią integralnie związanej fauny i flory. Przywrócenie wartości użytkowych zmienionym siedliskom w wyniku prac rekultywacyjnych, pozwoli na częściową odbudowę siedlisk, a także umożliwi pojawienie się nowych gatunków.

12.8 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obiekty zabytkowe ani zlokalizowane stanowiska archeologiczne. Nie przewiduje się istotnego, negatywnego wpływu na dobra materialne, zmiana Nr 2 studium nie powoduje naruszenia dóbr materialnych, jednakże obszary eksploatacji kopaliny stanowią pewną uciążliwość (hałas, przekształcenie rzeźby), co może wpłynąć na cenę rynkową pobliskich nieruchomości.

12.9 Wytwarzanie odpadów

Zgodnie z *Charakterystyką planowanego przedsięwzięcia...* w wyniku prowadzenia eksploatacji nie będą powstawały na terenie złoża żadne odpady przemysłowe. Nadkład, przerosty skał płonnych i inne „odpady” mineralne zostaną wykorzystane do rekultywacji wyrobiska. W wyrobisku nie będą składowane żadne odpady. Elementy nieczynnej infrastruktury zostaną zdemontowane i przekazane do odzysku lub unieszkodliwiania wyspecjalizowanym podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

12.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

W obszarze opracowania nie występują zarówno obszary Natura 2000 jak i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Najbliższy obszar opracowania, w odległości ok. 1 km na południowy zachód znajduje się obszar Natura 2000 Czerwony Bór (PLH200018), który od obszaru opracowania jest odizolowany terenami leśnymi. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania wynikającego z ewentualnego przyszłego wydobycia złóż na obszary Natura 2000 oraz pozostałe obszary chronione.

12.11 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz.U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Zmiana Nr 2 studium nie skutkuje powstaniem tego typu zakładów.

13 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie zmiany Nr 2 studium zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Zmiana studium zapewnia odpowiednią ochronę złoża kopaliny, polegającą na zapewnieniu możliwości przyszłego wydobycia kopaliny – ujawniono w zmianie Nr 2 studium udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Czerwony Bór” na terenie gminy Zambrów, tereny położone nad złożem (wydobytym odkrywkowo) nie zostały przeznaczone pod tereny zabudowy.

Projekt zmiany Nr 2 studium dla obszaru PG ustala:

- podstawowe kierunki przeznaczenia:
 - teren i obszar górniczy – powierzchniowa eksploatacja kopaliny;
- dopuszczalne kierunki przeznaczenia:
 - obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym z uzupełniającą zielenią urządzoną lub izolacyjną;
 - zakłady przetwórcze związane z podstawowym kierunkiem przeznaczenia;
 - obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi;
- zalecane standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:
 - do czasu zakończenia eksploatacji kopaliny zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego;
 - zalecany kierunek rekultywacji – zalesienie;
 - eksploatacja złoża położonego w obrębie kompleksu leśnego wymaga ograniczenia negatywnego oddziaływania na kompleks leśny.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Projekt zmiany Nr 2 studium nie będzie miał wpływu na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach obszaru objętego zmianą Nr 2 studium. Położenie obszaru objętego projektem zmiany Nr 2 studium w stosunku do obszarów Natura 2000 przedstawione zostało na schemacie w rozdziale 7.1.

Przedmiotowy teren przynależy natomiast do sieci korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 opracowaną pod kierunkiem Jędrzejewskiego - obszar opracowania zalicza się do Korytarza Północno-Centralnego - Czerwony Bór (GKPnC-5A). Powierzchniowa eksploatacja kopalni w terenie objętym zmianą Nr 2 studium może stanowić barierę oraz element odstrasżający dla migracji zwierząt, które zamieszkują tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie. Rozwiązaniem alternatywnym do rozwiązań przedstawionych w zmianie Nr 2 studium jest pozostawienie przedmiotowego terenu w dotychczasowym użytkowaniu, co jest sprzeczne z celem sporządzenia dokumentu. Wyznaczenie terenu i obszaru górniczego (PG) determinowane jest występowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Czerwony Bór II”. Co więcej, ujawnienie udokumentowanych złóż w studium wynika z obowiązku prawnego nałożonego na gminę w ramach ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

W związku z powyższym nie proponuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

14 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w zmianie Nr 2 studium z uwagi na brak możliwości wariantowania tego rodzaju przedsięwzięć. Wyznaczenie terenu i obszaru górniczego (PG) determinowane jest występowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Czerwony Bór II”. Co więcej, ujawnienie udokumentowanych złóż w studium wynika z obowiązku prawnego nałożonego na gminę w ramach ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

15 Załączniki

Załącznik nr 1:

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12, 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.04.2019);
- Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowiąca załącznik do decyzji Rrg.6220.10.04.2019 z dnia 19 lutego 2020 r. (pismo z dnia 19 lutego 2020 r., znak: Rrg.6220.10.05.2019);

16 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.);

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1064 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1463);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 797 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1437 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1439);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

17 Materiały źródłowe

1. Program ochrony środowiska dla Gminy Zambrów na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024;
2. Program ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 roku, Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. Z o.o., Białystok 2016;
3. Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały Nr XIX/236/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r.;
4. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022, Strobilus 2016;
5. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Zambrów (załącznik do uchwały Nr 58/X/15 Rady Gminy Zambrów z dnia 17 września 2015 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zambrów”, zmieniona uchwałą Nr 101/XIV/16 Rady Gminy Zambrów z dnia 28 stycznia 2016 r.);
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (załącznik do Uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r., zmienionej uchwałą Nr XXXIX/356/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r.);
7. Mapa geologiczna Polski. Mapa hydrogeologiczna Polski. Mapa Geośrodowiskowa Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, arkusze: 335 Modzele Wygoda, 336 Rutki, 375 Zambrów, 376 Jabłonka Kościelna;

Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):

1. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995;
2. Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody;
3. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
4. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze,
 - MIDAS – tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002).

Witryny internetowe i geoportale:

1. <https://zambrow.e-mapa.net/>
2. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>
3. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
4. <http://geoportal.gov.pl>
5. <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
6. <http://emgsp.pgi.gov.pl/emgsp/>
7. <http://www.wios.bialystok.pl> Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;
8. <http://powietrze.gios.gov.pl> Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – roczna ocena jakości powietrza.

18 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 6 listopada 2020 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z art. 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zambrów* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agata Gzwałt

WÓJT GMINY ZAMBRÓW
18-300 ZAMBRÓW
ul. Fabryczna 3

Rrg.6220.10.04.2019

Zambrów, dnia 19 lutego 2020 r.

**DECYZJA
O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH ZGODY
NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA**

Na podstawie art. 71, ust. 1 i 2 pkt. 2, art. 75 ust. 1 pkt. 4, oraz art. 84 ust. 1 i art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.), a także § 3 ust. 1 pkt 40 a, tiret 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), w związku z art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Pana Henryka Żebrowskiego, z dnia 4 października 2019 r. (data wpływu 7 października 2019 r.) o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu kopaliny metodą odkrywkową ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12 i 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów

STWIERDZAM

brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

OKREŚLAM

następujące warunki realizacji przedsięwzięcia:

1. Używać sprawnych technicznie maszyn i urządzeń celem uniemożliwienia wycieku produktów ropopochodnych do gruntu.
2. Tankowanie maszyn i środków transportu, bazę parkingową, naprawy sprzętu i przeglądy techniczne pojazdów mechanicznych prowadzić poza wyznaczonym obszarem górniczym.
3. Zakład górniczy wyposażać w sorbenty przystosowane do likwidacji wycieków substancji ropopochodnych. W przypadku wycieku do gruntu substancji niebezpiecznych, zanieczyszczony grunt należy zebrać i przekazać odbiorcy posiadającemu stosowne zezwolenia w zakresie jego dalszego zagospodarowania.

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2019 r. Wójt Gminy Zambrów wszczął postępowanie w sprawie wydania decyzji środowiskowej dla ww. inwestycji.

1/6

Wnioskowane zamierzenie należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 40 a, tiret 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (j. t. Dz. U. z 2016 r., poz. 71 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) dla tego typu przedsięwzięć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza się po zasięgnięciu opinii organu ochrony środowiska, dyrektora państwowego gospodarstwa wodnego. W związku z powyższym, w dniu 15.10.2019 r. Wójt Gminy Zambrów wystąpił do wskazanych organów z prośbą, o wydanie opinii, co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W wyniku powyższych działań Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Wydział Spraw Terenowych II w Łomży opinią z dnia 24.10.2019 r. znak: WSTII.4220.380.2019.PL wyraził opinię, że dla ww. przedsięwzięcia nie istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku opinią - pismo znak sprawy BI.RZS.436.1100.2019.JS z dnia 05.11.2019 r. (data wpływu 12.11.2019 r.) nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko wskazując na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagań i warunków określonych w punktach 1-3 niniejszej decyzji.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na eksploatacji metodą odkrywkową kruszywa naturalnego ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12 i 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów. Na terenie zakładu pracować będzie przeważnie ładowarka i koparka lub 2 ładowarki bądź 2 koparki w zależności od zapotrzebowania na kopalinę. Transport kopaliny odbywać się będzie samochodami samowładowczymi.

Planowane średnioroczne wydobywanie kopaliny uzależnione będzie od zapotrzebowania na kruszywo. Przewidywana roczna sprzedaż kopaliny wyniesie ok. 40 tys. ton. W przypadku uzyskania zbytu na kopalinę do budowy dróg lokalnych wydobywanie może być parokrotnie odpowiednio większe.

Planowany sposób eksploatacji jest bezpieczny dla środowiska i powszechnie stosowany w tego typu zakładach górniczych oraz obecnie stosowany przez inwestora. W związku z warunkami geologiczno-górnictwami zalegania złoża w wyniku eksploatacji powstanie wyrobisko węgłne o średniej głębokości wynoszącej ok. 15,2 m, wypełnione wodą o średniej głębokości wynoszącej 2,2 m.

Planuje się rolno-wodny kierunek rekultywacji przekształconych gruntów. Wyrobisko w fazie robót rekultywacyjnych zostanie uformowane poprzez zładowanie jego skarp i wyrównanie części niezawodnionej wyrobiska. Rekultywacja gruntów będzie prowadzona zgodnie z warunkami ustalonymi w decyzji wydanej na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przez Starostę Zambrowskiego.

Emisja spalin do środowiska będzie znikoma, a hałas związany z pracą maszyn będzie ograniczany przez skarpy wyrobiska i zwałowiska nadkładu.

Teren złoża leży poza obszarami prawnie chronionymi ze względu na walory przyrodniczo-krajoznawcze, w jego obrębie nie występują gatunki roślin oraz siedliska przyrodnicze objęte ochroną.

Zastosowany rodzaj technologii jest powszechnie stosowany przy prowadzeniu eksploatacji złoża kruszywa naturalnego i będzie zgodny z zasadami ochrony środowiska.

Serwisowanie oraz naprawa maszyn i urządzeń będzie się odbywać poza terenem planowanego przedsięwzięcia. Na terenie zakładu przewiduje się jedynie wykonywanie

drobnych napraw maszyn i urządzeń, wynikające z codziennych przeglądów, dokonywanych przed rozpoczęciem pracy.

Przewiduje się, że w wyniku prowadzenia eksploatacji nie będą powstawały na terenie złoża żadne odpady przemysłowe, nie będą wytwarzane ścieki przemysłowe ani też nie będą emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu, za wyjątkiem spalin pochodzących z pojazdów i maszyn pracujących przy załadunku i wydobyciu.

Ochrona środowiska w czasie eksploatacji polegać będzie również na prawidłowej eksploatacji złoża. Będzie ona prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Prawo ochrony środowiska, a zwłaszcza z zapisami art. 125 i 126 ustawy.

Eksploatacja złoża nie będzie miała wpływu na jakość i stan wód powierzchniowych jak i podziemnych, ponieważ prowadzona będzie przy użyciu sprawnych maszyn niepowodujących wycieków substancji ropopochodnych. Eksploatacja nie wpłynie na zmianę warunków hydrogeologicznych w rejonie złoża, ponieważ nie przewiduje się pompowania wody w celu odwodnienia wyrobiska górniczego.

Ochrona wód gruntowych będzie polegała na niedopuszczeniu do zanieczyszczenia wyrobiska górniczego substancjami ropopochodnymi.

Tankowanie paliwa do maszyn i urządzeń pracujących w zakładzie górniczym będzie odbywało się z mobilnego punktu tankowania (samochód ze stacją tankowania paliwa - własność stacji paliw lub dystrybutora paliw płynnych).

Samochody transportowe będą tankowane poza zakładem górniczym na ogólnodostępnych stacjach paliw płynnych.

Postój maszyn urabiających po zakończeniu wydobycia odbywać się będzie w obrębie złoża w wyznaczonym miejscu utwardzonym rodzimym materiałem.

Według art. 75 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081) organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Wójt Gminy Zambrów. Zgodnie z art. 84 cytowanej ustawy w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisku, a załącznik do decyzji stanowi charakterystyka przedsięwzięcia. Na podstawie art. 85 decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia, a w przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzeniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Analizując uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji ... ustalono, że:

- przedsięwzięcie nie jest powiązane z innymi przedsięwzięciami i nie przyczyni się do kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,
- w trakcie eksploatacji przedsięwzięcia będą wydobywane zasoby naturalne,
- przedmiotowe przedsięwzięcie przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnej awarii - przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U.

- z 2016 r., poz. 138 z późn. zm.), przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia,
- w przedmiotowym przypadku nie wykazano transgranicznego oddziaływania i oddziaływań skumulowanych oraz ryzyka wystąpienia katastrof naturalnych i budowlanych związanych z planowaną inwestycją,
 - ponieważ oddziaływanie inwestycji zamknie się w granicach działki nie wpłynie ona negatywnie na najbliższe otoczenie oraz nie spowoduje uciążliwości dla terenów sąsiednich, w związku z powyższym nie zachodzi potrzeba ustanawiania obszaru ograniczonego użytkowania; wydobywana kopalina będzie wilgotna więc nie będzie ulegać wywiewaniu i pyleniu,
 - skala i usytuowanie przedsięwzięcia nie wpłynie na klimat i jego zmiany;
 - z uwagi na lokalizację planowanego przedsięwzięcia poza terenami narażonymi na ryzyko powodzi, stosowanie odpowiedniego nachylenia skarp zapewniającego ich stateczność, planowany zakład górniczy nie jest szczególnie narażony na klęski żywiołowe i warunki ekstremalne,
 - planowana inwestycja nie będzie powodować ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów sąsiednich, a tym samym nie naruszy interesów osób trzecich (tereny rolnicze i leśne, brak opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego),
 - w trakcie trwania robót zostaną wytworzone odpady, wzrośnie natężenie hałasu, emisji spalin i zapylenia spowodowanego pracą sprzętu oraz możliwością skażenia gruntu niekontrolowanym wyciekami substancji ropopochodnych; występujące i potencjalne na tym etapie oddziaływania będą miały zasięg lokalny (w granicach planowanej budowy), mało znaczący, krótkotrwały związany jedynie z czasem budowy; prawidłowa organizacja robót zminimalizuje oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko,
 - przyjęte rozwiązania techniczne ograniczą do minimum emisję hałasu i zanieczyszczeń do środowiska,
 - planowana inwestycja znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy Prawo wodne, a także poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 2 u.o.o.ś. ustalono, że przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na:

- obszarach wodno-błotnych czy innych obszarach o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
- obszarach wybrzeży,
- obszarach górskich lub leśnych,
- obszarach objętych ochroną, w tym strefie ochronnej ujęć wód i obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
- obszarach wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym sieci Natura 2000 oraz pozostałych form ochrony przyrody,
- obszarach, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone,
- obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne,
- obszarach o znacznej gęstości zaludnienia,
- obszarach przylegających do jezior,

- obszarach ochrony uzdrowiskowej i uzdrowiskach,
- obszarach wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowania gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarach sieci natura 2000 oraz pozostałych form ochrony przyrody.

Zgodnie z art. 10 § 1 i art. 73 KPA poinformowano wszystkie strony o możliwości czynnego udziału w postępowaniu w każdym jego stadium.

W dniu 19.11.2019 r. strony postępowania zostały zawiadomione o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o przysługujących z tego tytułu prawach.

Do chwili wydania decyzji nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Po przeanalizowaniu stanowisk organów opiniujących i informacji zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, kierując się skalą przedsięwzięcia, powiązaniem z innymi przedsięwzięciami, usytuowaniem przedsięwzięcia z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska oraz rodzajem i skalą możliwego oddziaływania, na podstawie art. 63 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) Wójt Gminy Zambrów odstąpił od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla wymienionej powyżej inwestycji.

Organ prowadzący postępowanie dokonał analizy przedłożonych dokumentów pod względem formalnoprawnym oraz wymagań ochrony środowiska i stwierdził, że planowana inwestycja przy zachowaniu wymogów określonych w niniejszej decyzji nie wpłynie negatywnie na środowisko zdrowie i życie ludzi.

Mając powyższe na uwadze postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łomży za pośrednictwem Wójta Gminy Zambrów w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.
2. Zgodnie z art. 127 a KPA strony mogą w trakcie biegu terminu odwoławczego – zrzec się prawa do wniesienia odwołania doręczając organowi stosowne oświadczenie. Zrzeczenie się tego prawa przez ostatnią ze stron postępowania, czyni decyzję ostateczną i prawomocną.

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.) oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia następuje w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b.

Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, stanowisko, że realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje w drodze postanowienia uwzględniającego informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na ww. postanowienie przysługuje zażalenie.

Załączniki :

1. Charakterystyka przedsięwzięcia.

Otrzymują:

1. Henryk Żebrowski, ul. Podleśna 50, 18-300 Zambrów.
2. Barbara Żebrowska, ul. Podleśna 50, 18-300 Zambrów.
3. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, ul. Nowogrodzka 60, 18-400 Łomża.
4. Starostwo Powiatowe w Zambrowie.
5. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Wydział Spraw Terenowych II w Łomży, ul. Nowa 2, 18-400 Łomża.
6. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zambrowie, ul. Obrońców Zambrowa 50, 18-300 Zambrów.
7. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku, ul. Jana Klemensa Branickiego 17 A, 15-085 Białystok.

8. A/a.

ZAPIS WÓJTA
Stanisław Krajewski
ZASTĘPCA WÓJTA

Decyzja niniejsza
stała się ostateczna
w dniu 08.03.2020r.
i podlega wykonaniu

POTWIERDZENIE ODBIORU

240220

Dodatek plakówki oddawczej

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
ul. Jana Klemensa Branickiego 17 A, 15-085 Białystok

Rodzaj pisma: P 5
Nr pisma: 209.6720.10.000
Z dnia: 19.02.2020

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że dziś w.w. przesyłkę otrzymałem.

2020-02-19
E. Komituk
Specjalista

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
ul. Nowogrodzka 60, 18-400 Łomża
tel. 22 722 22 22, fax 22 722 22 22, e-mail: bialystok@owodny.gov.pl

URZĄD GMINY ZAMBROW
18-300 ZAMBROW
ul. Fabryczna 3

(nazwa i adres adresata przesyłki)

(nazwa i adres nadawcy przesyłki)

6/6

WÓJT GMINY ZAMBRÓW
18-300 ZAMBRÓW
ul. Fabryczna 3

Zambrów, dnia 19 lutego 2020 r.

Rrg.6220.10.05.2019

**Załącznik do decyzji Rrg.6220.10.04.2019 z dnia 19 lutego 2020 r.
Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081
z późn. zm.).**

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na eksploatacji metodą odkrywkową kruszywa naturalnego ze złoża piasków „Czerwony Bór II” w obrębie działek nr 59/11, 59/12 i 59/13, obręb Czerwony Bór, gm. Zambrów.

Teren złoża zajmują grunty rolne VI klasy bonitacyjnej orne oraz zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych VI klasy bonitacyjnej. Ponadto w obrębie ww. nieruchomości znajdują się nieczynne elementy infrastruktury technicznej w postaci linii energetycznych i wodociągów.

Złoże piasków „Czerwony Bór II” jest złożem pokładowym i charakteryzuje się zmienną miąższością i jednorodną budową geologiczną oraz niewielką zmiennością parametrów jakościowych.

Na podstawie badań przeprowadzonych dla udokumentowania złoża stwierdzono, że złoże charakteryzuje się następującymi parametrami:

- powierzchnia złoża: 107 678 m²,
- zasoby złoża: 2 734,80 tys. ton (bilansowe),
- miąższość serii złożowej: średnio 14,9 m,
- grubość nadkładu: średnio 0,3 m,
- kubatura nadkładu do usunięcia: 32,30 tys. m³,
- stosunek N/Z: średnio 0,02,
- punkt piaskowy: średnio 96,3 %,
- zawartość pyłów mineralnych: średnio 0,9 %.

Przewidywane wykorzystywanie wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii:

- woda – nie przewiduje się zużycia wody do celów technologicznych;
- woda pitna dla pracowników dowożona będzie w butlach plastikowych;
- surowce - w związku z realizacją inwestycji planuje się pozyskać całość dostępnego w złożu kruszywa;
- materiały - nie planuje się wykorzystywania żadnych materiałów w związku z realizacją przedsięwzięcia;
- paliwa - zużycie paliwa będzie uzależnione od wydobycia kopaliny, przewiduje się do 3,2 litrów/na rok przy wydobyciu ok. 40 tys. ton.;
- energia – zakład nie będzie zasilany energią elektryczną, nie przewiduje się również zapotrzebowania na energię cieplną ani gazową.

Oddziaływanie akustyczne prac wydobywczych będzie zmienne w czasie i uzależnione od poziomu eksploatacji. Wydobywanie piasków będzie prowadzone w wyrobisku wglębnym, którego ściany będą stanowiły skuteczne ekrany przed rozprzestrzenianiem się hałasu na sąsiednie tereny. Oddziaływanie akustyczne będzie lokalne i zmniejszać się będzie stosunkowo szybko wraz z odległością od źródeł dźwięku. Wynika to z logarytmicznego

rozkładu natężenia dźwięku w powietrzu. Największe natężenie hałasu będzie w rejonie pracy urządzeń typu koparka, ładowarka oraz wzdłuż drogi transportowej, gdzie źródłem hałasu będzie hałas komunikacyjny związany z ruchem samochodów transportowych.

Prowadzenie eksploatacji kruszywa naturalnego nie będzie wymagało wnoszenia żadnych obiektów budowlanych zakładu górniczego. Przewiduje się, że w wyniku prowadzenia eksploatacji nie będą powstawały na terenie złoża żadne odpady przemysłowe, nie będą wytwarzane ścieki przemysłowe ani też nie będą emitowane substancje lotne zagrażające środowisku naturalnemu, za wyjątkiem spalin pochodzących z pojazdów i maszyn pracujących przy załadunku i wydobywaniu. Nadkład, przerosty skał płonnych i inne „odpady” mineralne zostaną wykorzystane do rekultywacji wyrobiska.

Eksploatacja złoża prowadzona będzie w ustalonych granicach zasobów przemysłowych, metodą odkrywkową. Rekultywacja będzie prowadzona po wyeksploatowaniu zasobów możliwych do wydobywania. W wyniku prowadzonej rekultywacji zostanie odtworzony świat roślinny. Nastąpi również odtworzenie profilu glebowego. Ocenia się, że w wyniku rekultywacji terenu przekształconego działalnością górniczą grunty nie będą niższej klasy bonitacyjnej, niż przed podjęciem eksploatacji.

Planuje się prowadzenie eksploatacji w systemie jednozmianowym w okresie od początku kwietnia do końca listopada z wyłączeniem dni ustawowo wolnych.

W wyrobisku nie będą składowane żadne odpady i nie będą do niego odprowadzane ścieki czy nieczystości.

Ścieki sanitarne gromadzone będą w bezodpływowym zbiorniku - toaleta TOI TOI.

Elementy nieczynnej infrastruktury zostaną zdemontowane i przekazane do odzysku lub unieszkodliwienia wyspecjalizowanym podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.

z up. WÓJTA
Stanisław Królowski
ZASTĘPCA WÓJTY